

व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश घेताना तसेच शासकीय / निमशासकीय इत्यादि प्रकारच्या सेवेत अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर नियुक्ती देताना हमीपत्र (Underlaking) सादर करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग,

परिपत्रक क्रमांक : एसटीसी-१००६/प्र.क्र.१०२/का.१०

मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक : ३० ऑगस्ट, २००६.

परिपत्रक:- मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने याचिका क्र.६२०७/२००५ (राजकुमार सुरेश कोली दि. महाराष्ट्र शासन व इतर) या प्रकरणी दिनांक २१.२.२००६ रोजी निर्णय दिला. सदर निर्णयातील परिच्छेद-८ पुढीलप्रमाणे आहे - In these circumstances, the Respondent State to consider taking from every candidate in every professional field whether it be education or employment or otherwise where there are reservation, an undertaking that the candidate will claim no benefit including declaration of results if his claim is not validated by the relevant committee set up for that purpose. यानुसार व्यावसायिक/तांत्रिक शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश घेताना तसेच शासकीय / निमशासकीय इत्यादि प्रकारच्या सेवेत अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर नियुक्ती देताना उमेदवाराकडून हमीपत्र (Undertaking) घेणे आवश्यक आहे.

२. सर्वोच्च न्यायालयाने श्री अभय पराते यांच्या प्रकरणी ऑक्टोबर, १९८४ मध्ये आणि कु. माधुरी पाटील यांच्या प्रकरणी सप्टेंबर, १९९४ मध्ये दिलेल्या निर्णयात नमूद केलेले आहे की, महाविद्यालयात अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश घेण्यापूर्वी विद्यार्थ्यांच्या अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्यात यावी. त्यानुसार दिनांक २३ जानेवारी, १९८५ व दिनांक २६ ऑक्टोबर, १९९५ चे शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

३. जनजाती सल्लागार परिषदेच्या ३९ व्या बैठकीत, "बी.एड., बी.एस.सी (कृषि), बी.एस.एसी. (पशुवैद्यकीय) इत्यादि अभ्यासक्रमासाठी जातीविषयक पडताळणी अनिवार्य करण्यात यावी," असा निर्णय झाला. त्यानुसार शालेय शिक्षण विभाग व उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांच्या सहमतीने डी.एड., बी.एड., कृषि व पशुवैद्यकीय अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या अनुसूचित जमातीच्या उमेदवारांना प्रवेश देण्याबाबत दिनांक १.११.२००० रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आलेला आहे. या निर्णयामध्ये मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयातील तत्व अंतर्भूत आहे. म्हणजे डी.एड., बी.एड., कृषि व पशुवैद्यकीय अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांने प्रवेशाच्यावेळी वैधता प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

४. कनिष्ठ महाविद्यालय (इयत्ता ११ वी व १२ वी) जोडण्यात आलेल्या सर्व माध्यमिक शाळा (आश्रमशाळांसह) व कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखा असलेली सर्व महाविद्यालये आणि कृषि व पशुवैद्यकीय महाविद्यालये यापैकी काही शिक्षण संस्था वरील सूचनेचे पालन करीत नाहीत. त्यामुळे काही विद्यार्थी त्यांच्या जमातीच्या प्रमाणपत्राची तपासणी करण्याबाबत माहिती नव्हती या सबबीखाली तात्पुरत्या प्रवेशाची मागणी करतात व शिक्षण संस्था त्यांना तात्पुरता प्रवेश देतात. याशिवाय शासनाच्या असेही निदर्शनास आलेले आहे की काही विद्यार्थी विहित पध्दतीने प्रवेश न

घेता न्यायालयात याचिका दाखल करुन न्यायालयामार्फत प्रवेश मिळण्याबाबतचे आदेश प्राप्त करतात. यामुळे प्रवेशानंतर अभ्यासक्रम पूर्ण होईपर्यंत विद्यार्थी त्यांचे जमातीचे प्रमाणपत्र तपासून घेण्यास हेतुपुरस्सर तपासणी समितीस सहकार्य करीत नाहीत व जाणिवपूर्वक टाळाटाळ करतात. त्या कालावधित ते त्यांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करतात. अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यानंतर त्याबाबतचा निकाल घोषित करण्याबाबत विविध माध्यमातून शासनावर दबाव आणतात. विद्यार्थ्यांच्या ह्या व्यूहतांत्रांमुळे (Tactics) खरे अनुसूचित जमातीचे विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहातात. अनुसूचित जमातीच्या प्रमाणपत्राबाबतचे वैधता प्रमाणपत्र प्रवेशाच्यावेळी सादर न करणाऱ्या विद्यार्थ्यांस शिक्षणशास्त्र पदविका (डी.एड.), शिक्षणशास्त्र पदवी (बी.एड.) अभ्यासक्रमाच्या प्रथम वर्षात प्रवेश देणे सर्वांचे न्यायालयाच्या तत्वाविरुद्ध आहे.

५. तथापि मा. मुंबई उच्च न्यायालयाने याचिका क्र.६२०७/२००५ (राजकुमार सुरेश कोळी वि. महाराष्ट्र शासन व इतर) या प्रकरणी दिनांक २९.२.२००६ रोजी दिलेल्या निर्णयातील परिच्छेद-८ मधील निदेशानुसार व्यावसायिक/तांत्रिक शिक्षणाच्या अभ्यासक्रमाच्या महाविद्यालयात अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश घेताना तसेच शासकीय / निमशासकीय इत्यादि प्रकारच्या सेवेत अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर नियुक्ती देताना किंवा अन्य संदर्भात उमेदवाराकडून हमीपत्र (Undertaking) रु.५०/- एवढ्या रकमेच्या स्टॅप पेपरवर खालीलप्रमाणे घेण्यात यावे --

हमीपत्र (Undertaking)

मी श्री / श्रीमती घोषित करतो / करते की अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समितीकडून माझा अनुसूचित जमातीच्या यादीतील जमातीचा दावा अवैध ठरला तर अभ्यासक्रमाचा निकाल (Result) मिळण्यास तसेच शासकीय / निमशासकीय इत्यादि प्रकारच्या सेवेत अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर नियुक्ती मिळण्यास किंवा अन्य संदर्भात अनुसूचित जमातीबाबतचे कोणतेही फायदे घेण्यास मी पात्र राहाणार नाही. महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम,२००० (सन २००१ चा क्र. २३) च्या कलम १०,११ व १२ मधील तरतूदीनुसार मी शिक्षेस पात्र राहीन.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(र. प्र. आटे)
उप सचिव

प्रति,
मंत्री / राज्यमंत्री, (आदिवासी विकास) यांचे खाजगी सचिव.
सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सचिव, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
सामान्य प्रशासन विभाग (१६-ब), मंत्रालय, मुंबई.
सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
सर्व विभागीय आयुक्त.
• सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग.

- प्रबंधक, मूल न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई.
- प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपिल शाखा), मुंबई.
- प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूल शाखा), मुंबई
- प्रबंधक, मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ, औरंगाबाद/नागपूर
आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, २८, क्वीन्स गार्डन, पुणे-४११ ००१.
अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे/नाशिक/अमरावती/नागपूर.
सह सचिव, विधी व न्याय विभाग, नागपूर / औरंगाबाद.
सह आयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती जाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती, ठाणे/
नाशिक/पुणे/औरंगाबाद /अमरावती/नागपूर.
संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
शिक्षण संचालक (उच्च शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
संचालक, महाराष्ट्र राज्य, शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, सदाशिव पेठ, पुणे-३०.
संचालक, महाराष्ट्र राज्य परिक्षा परिषद, पुणे
संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई.
तंत्रशिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
तंत्रशिक्षण प्रशिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई
कुल सचिव, मुंबई विद्यापीठ, मुंबई / पुणे विद्यापीठ, पुणे / नागपूर विद्यापीठ, नागपूर / अमरावती
विद्यापीठ, अमरावती / डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद / शिवाजी
विद्यापीठ , कोल्हापूर / श्रीमती नाथीबाई दामोदरदास ठाकरसी महिला विद्यापीठ , मुंबई /
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ जळगाव/ स्वामी रामानंदतिर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड/यशवंतराव
चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
सर्व कुल सचिव, कृषि विद्यापिठे.
विभागीय शिक्षण उपसंचालक, मुंबई, नाशिक, पुणे, औरंगाबाद, कोल्हापूर, अमरावती, नागपूर
अधीक्षक, माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, पुणे-०१
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई. (त्यांनी शासन निणयात नमूद केल्यानुसार
या शासन निर्णयास तात्काळ प्रसिध्दी देण्याची कृपया व्यवस्था करावी)
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.
सर्व जिल्हा परिषदांचे शिक्षणाधिकारी / शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई / शिक्षणाधिकारी, बृहन्मुंबई
महानगरपालिका, मुंबई .
श्री महेश एस. देशमुख, अॅड. विशेष समुपदेशी, एन-४, तिरुपतीपार्क, "मोगरा", इ-२, सिडको,
औरंगाबाद-४३१००३
श्रीमती सुषमा देशपांडे, विशेष समुपदेशी, २४०/अ-१, बजाजनगर, एन.आय.टी. ऑफीसजवळ,
नागपूर-४४००१०
निवड नस्ती, का.१०
* (पत्राने)